

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An ratione characteris, si Episcopus consecratus moreretur, & postea resurgeret, posset iterum munia Episcopalia exercere? Pro quo quæritur primò, an character ita sit indelebilis, ut etiam post ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

catur per unam materiam partialem gratia tanquam dispositio ad diuinam potestatem Episcopi ritè consequendam: Per alteram verò partialem materiam potestas illa dispositio iam ordinandi animæ imprimitur: eo modo quo probabile est partiales gratias per impositionem Corporis, & Sanguinis Christi sub speciebus Panis, & Vini, produci: & partialibusunctionibus, quæ in Extrema-unctione adhibentur, pecularia adnexa esse auxilia contia peculiaria vitia, que singulis sensibus insident, & ab iis speciatim contunduntur, ac frouentur. Quod si in eodem Sacramento non conetur absurdum effectus gratiae parti, multò minus absurdum videbitur in codem Sacramento Episcopatus sic distinguere cius effectus, ut per unam materiam gratia, per alteram partialem character, seu potestas Episcopalis conferatur: quod enim dicitur, Sacramentum non confere gratiam, nisi si perfectum, hoc licet verum sit in Sacramentis unicas habentibus materia; at non in iis, quæ dupliem obtinent partialem. Hucusque Hallier: quia quidem maximè sunt notanda, & quia curiosa, & quia non facilè apud alios innuenies supposito, ut diximus, dari plures matierias partiales in Confirmatione Episcopali, quod ego nego.

3. Ex hac itaque opinione Doctoris Hallier, & aliorum, ego infero pro curiosis: quod si in Confirmatione Episcopus moreretur ante receptas omnes partiales matierias, quod utique in tali casu acciperet partialem gratiam correspondentem partiali matieriae ab ipso Episcopo recepta.

4. Confirmatur hæc illatio in doctrina aliquorum Theologorum assertorium in Sacramento Extremæ unctionis in singulis unctionibus partialem gratiam conferri: & hanc sententiam probabilem putat Suarez *diff. 41. scil. 2. num. 13.* *Filiarius tom. 1. tract. 3.* de *Sacram. Extreme-unctionis*, cap. viii. num. 126. Henriquez lib. 3. cap. 12. num. 3. Amicus in *Curſu Theolog. tom. 8. diff. 19. scil. 7. num. 135.* quibus fauerit & D. Thomas *ques. 29. in addit. ad 3. part. art. 1. ad 1. tract. 2. ques. 11. de integritate absolutionis*, sicut etiam probat Adrianus, vbi docet, Extremam-unctionem ex pluribus constare partibus, quam qualibet est Sacramentum, habens suam propriam formam, non secus, ac Eucharistia.

5. Fundamentum huius sententiae triplic est. Primum dicitur à puritate Eucharistie, & Ordinis: nam sicut qualibet species Eucharistie, & qui quis partialis Odo conferit suum partiale effectum: ita & in hoc Sacramento quævis unctione cum sua propria forma conferit suum partiale effectum, & gratiam.

6. Secundum, quævis unctione cum sua forma constat ex partiali materia, & ex partiali forma cum significazione propria respondentem proprio effectui: ergo quævis unctione cum sua propria forma est proprium Sacramentum gratiam conferens: nam Sacramentum ex diuina institutione efficit, quod significat, ergo si quævis unctione cum sua propria forma habet proprium significatum partiale distinctum ab aliis, habebit etiam suum effectum proprium partiale conditum ab aliis.

7. Tertium fundamentum est, quia iuxta hanc sententiam melius prouidum est casibus qui possunt in hoc Sacramento suscipiendo decurrere infirmo, ut si moriatur ante omnes quinque unctiones expletas:

Tom. IV.

nam in hac sententia infirmus accipit gratiam, altem partiale in prima unctione: unde etiam si moriatur antequam accipiat reliquias, moritur cum gratia sacramentali. Præterea fieri potest ut per talen gratiam inunctus ex attrito fiat contritus, & saluetur, qui iuxta aliam sententiam, gratiam non acciperet, & consequenter si in peccatis esset, etiam si esset attitus, damnaretur.

8. Vnde ex his omnibus apparet probabilitas opinionis Hallier, & simul probabilitas illationis, quam ego ab ipsa collegi, nempe quod Episcopus si in ipsa consecratione moreretur, accepisset partialem gratiam ex partiali materia ab ipso antequam mortuus fuerit recepta. Confirmantur aliqua ex superiori exemplo in to. i. tr. 3. lego asserit *Dicastillus de Sacram. tom. 1. tract. 6. diff. 1. dub. 10. num. 153.* & alij, cum constet duobus partibus materia; at non in iis, quæ dupliem obtinent partialem. Hucusque Hallier: quia quidem maximè sunt notanda, & quia curiosa, & quia non facilè apud alios innuenies supposito, ut diximus, dari plures matierias partiales in Confirmatione Episcopali, quod ego nego.

*Sup. hoc
exemplum in
to. i. tr. 3. lego
Ref. 2 & alien
rum Ref. &
§. eius not.*

R E S O L . XXIII.

An ratione Charactris, si Episcopus consecratus moretur, & postea resurget, posset iterum munia Episcopalia exercere?

Pro quo queritur primo, an Character ita sit indelebilis, ut eriam post mortem tam in Beatis, quam in damnatis permaneat?

Queritur secundo, an Character ita in alia vita permaneat, ut maneat cum potestate sibi annexa, ad validè recipienda, vel danda alia Sacra mentia? Ex part. 12. tract. 1. Ref. 23.

§. 1. **S**uppono quod de subiecto immediato characteris diuersi etiam diversimode opinantur: magis autem videtur probanda illorum sententia, qui collocant illum immediate in essentia animæ. Ita Marfil, Gabriel, Suarez, Valquez, Bellaminus, Tannerus, & alij quos citat Vviges in *3. p. D. Th. q. 63. n. 10.* Probatur primò, quia Concilium Florentinum, & Tridentinum dicunt simpliciter characterem animæ imprimi, & esse in anima, que conuenienter accipiuntur de subiecto proximo. Probatur secundò, quia cum character non sit naturalis potentia, neque habitus operationis propriæ, non videtur rectius in subiecto aliquo collocari, quam proxime in anima, sicut docetur de gratia habituali sanctificante ab iis qui ponunt illam à charitate realiter distinctam. Accedit quod finis characteris est, ut sit signum, quo homines inter se distinguantur: & cognoscantur, cuius sunt familia; unde conuenientius est ponit in ipsa hominis substantia quam in aliqua eius potentia: & cum sit qualitas simplex & spiritualis, non potest ponit in corpore sed in anima. His suppositis,

2. Quero primò, an character ita sit indelebilis, ut etiam post mortem, tam in Beatis, quam in damnatis permaneat.

Negatiuam sententiam esse probabilem insinuant, Lugo *diff. 6. scil. 4. num. 69.* Hurtado *diff. 3. diffic. 14.* Suarez *q. 63. art. 5.* & Ochagavia *de Sacram. in gen. q. 16. num. 8.* Sed longe multo probabilius respondeo, manere etiam post mortem. Quia alij Christianus, *sup. his praes.* vel Sacerdos quij post mortem miraculosè resurgere, *Ref. not. seq.* est, posset mortem miraculosè resurgere, *in to. 5. tr. 4.* efficit iterum baptizandus, confirmandus, ordinandus, *Ref. 18. lego* quod dici nequit, Sic S. Thom. in *3. part. q. 64. num. 8.* *doctrin. 9. 1.* Hurtadus vbi supra. Sayrus *lib. 4. cap. 4. quesit. 1. art. 2.* *Prop. sua. 2.* Coninch *q. 63. art. 5. num. 16.* Moure *p. 3. ap. 1. §. 9. n. 7.* *vers. item 6.* Castrus Palau *tom. 4.* & alij, quos citat Leander *de Sacram. tom. 1. tract. 1. diff. 3. q. 21.* degradatus,

3. Quero secundò, an character ita in alia vita *Et sup. cons.* permaneat.

Ecc. 2. perma

tento in hoc permaneat, ut maneat cum potestate sibi annexa ad validē recipienda, vel danda alia Sacraamenta. Negant Vasquez disp. 134. cap. 3. Egidius loco citato, num. 18. Ref. 111. à §. Itaque pau-
lo post in-
tum à ver-
At hic.

Vasquez dispe. 134. cap. 3. Egidius loco citato, & Lugo dispe. 81. Hurtado, Ochagavia locis citatis, & Lugo dispe. 81. num. 2. & 3, necnon Palaua tract. 18. punct. 11. num. 6. qui & citat pro se Suarium, sed male. Ratio horum est, quia frustra maneret post hanc vitam talis potestia, seu potestas, cum nullum tunc exercitium habere posset, cum his Doctribus est etiam Dicastillo dispe. 2. dub. 16. num. 478.

4. Sed probabilis respondeo, permanere in æternum cum prædicta potestate: sicut permanet ipse met character. Quod autem illa potestas nunquam (saltem post generalem resurrectionem) productura sit in actu, id nimis accidentale est. Sic S. Thomas q. 64. art. 7. ad 2. & Suarez dispe. 13. sec. 1. Et debent docere omnes qui docent characterem esse potentiam physicam, non moralem, ut optimè docet Philibertus tract. 1. de Ordine, par. 13. cap. 6. num. 3. Tenet etiam expressè Henriquez lib. 2. cap. 17. num. 4. vbi loquendo de charactere Baptizati, sic ait; *Hoc charactere baptizati, quasi ones minio, aut ferro signata, distinguuntur à reliquo infidelibus, & manet in heretico, & in animabus separatis, etiam damnatorum. Quod si fortè per miraculum suscitetur homo, non est rebaptizandus, nec iniiciandus Confirmatione, & Ordine, qui Sacerdos obiit, sed resinet indebilitatem suam pristinam dignitatem, virtutem, & officium Sacerdotis, ita ut Beatus, resupino corpore, posset absoluere, aut consecrare Eucharistiam, sed non facit de lege, quia usus potestatis solis viatoribus missus est à Christo;* Sic Henriquez.

Sup. hac diffi-
cile. lego Ref.
& §. not. pre-
terita.

5. His suppositis, appetit ad difficultatem proposi-
tam in hac resolutione affirmatiu[m] respondendum esse; & ita in terminis terminantibus respondet Ger-
runda de Episcopo, tom. 2. lib. 8. dispe. 8. cap. 2. num. 5. vbi sic ait; *Ex his infero, sicut supra dictum est, Sacerdotem rediuium characterem, & utramque potestatem
habiturum conferandi, atque absoluendi, sic Episcopum rediuium eisdem ornatum esse confirmandi, & Ordines conferendi, non autem iurisdictione pollebit in Ecclesiam, quam morte reliquerat, si fuerit prouisa. Ita ille, cui ego addo, Fabritium Surianum, tom. 1. lib. 3. cap. 8. lit. 1., vbi ita ait; *Hinc sequitur, quod si quis moriar ut iam Baptizatus, vel Confirmatus, vel Ordinatus, & postmodum per diuinam potentiam à mortuis resurgat, & ad vitam iterum reuocetur (quemadmodum Lazarus surrexit) non erit necessarium, ut iterum baptizetur, aut confirmetur, aut ordinetur, quia iam character sacramentalis adhuc in eo incorruptibilis perdurat.* Hac ille, qui citat Suarez, Bonacinan, & alios. Et quidem esse characterem indelebilem, etiam post mortem, ex hoc probari posset, quia nimur cum sit qualitas spiritualis animæ inhærens, non pendet ex corpore; ita ut si anima à corpore segregetur, character, pariter ab anima separatur; vnde dato, quod corpus moriatur, & corruptatur; character tamen, quia pendet immediata ex anima, cui inseparabilitate inhæret, semper incorruptibilis perdurat. Hinc collige, quod in Beatis usque in æternum character sacramentalis perdurat, eo quod illi felicissimo statu minime repugnet: character enim est quædam qualitas supernaturalis, & spiritualis perficiens animam, vnde potius ei quoddam ornamentum, quæ deformitatem confert: In damnatis pariter usque in æternum perdurat, sed non est eis ad ornatum, sed ad confusionem, quatenus illum considerantes de sua nimia ingratitudine conqueruntur; nam illis Sacraementis salubriter non videntur, quæ eis ad consequendam gratiam, & vitam æternam fuerant divinitus collata.*

RESOL. XXIV.

Quisnam sit Minister Consecrationis Episcopalis?
Et explanatur, quod olim Corepiscopi ex concessione
Episcoporum ordinabant Sacerdotes. Ex part. 12.
tract. 1. Ref. 24.

§. 1. **S**upradictis difficultibus enucleatis circa characterem Consecrationis Episcopalis, restat perractare de Ministro Consecrationis.

2. Dico igitur Episcopum, & sacerdotem nonnisi ab Episcopo consecrari posse; Ita communiter Doctores, quorum authoritas hac in re, quæ penderet traditione, plurimi facienda est. Et in Ecclesia inaudita est, quod unquam aliquis Sacerdos vel Episcopus a non Episcopo fuerit ordinatus. Item antiqui Patres constanter assertur, nullam esse ordinacionem Episcoporum, & Presbyterorum factam ab illis qui non erant veri Episcopi. Quare non afferit Vasquez dispe. 143. cap. 4. & Meratio dispe. 8. ad Ordinem, sec. 2. affirmantibus posse simplicem Sacerdotem ordinare alios in Sacerdotes ex concessione Romani Pontificis, vel Concilij Generalis. Quod maxime probant ex eo, quod olim Corepiscopi ex concessione Episcoporum ordinabant Sacerdotes, ut patet can. 10. Concilij Antioch. Corepiscopi autem erant simplices Sacerdotes, ut Vasquez probare contendit dispe. 238. cap. 7. Addi etiam potest in Concilij Ancyran. can. 13, ita statutum esse: *Corepiscopis non licet Presbyteros, aut Diaconos ordinare, sed neque Presbyteri cuncti, sine precepto Episcopis, vel litteris in qua que Parochia. Ex quo constat licuisse olim Presbyteri ordinare Presbyteros cum Episcopi licentia. Item Leonem I. Epis. 92. ad Rusticum Narbonensem Episcopum cap. 1. respondit se rata habet posse Ordinationes factas à falsis Episcopis, & nominatim à diaconis, uno Presbytero, & altero Diacono, de quibus ibi est quæstio, accedente consensu, & iudicio Presbiterium, id est Episcoporum in quorum diocesi celebratae fuerint, sed, ut dixi, his non afferunt. Ad Canonem vero Ancyranum, & testimoniū S. Leonis Magni late responderet etiam Matronin. in 3. part. D. Thomas, tom. 2. de Sacram. dispe. 67. sec. 1. num. 17. Dicendum est igitur solos Episcopos esse ministros consecrationis Episcopalis.*

RESOL. XXV.

An simplex Sacerdos ex commissione Papa possit esse Minister Consecrationis Episcopalis?
Et cursim explanatur, delegata à Summo Pontifice po-
testate, Ordinatum Clericum, posse Ordinatum mini-
strare, quem ipse habet, & laicum confirmatum posse
ex commissione Papa Confirmationis Sacramentum
conferre. Ex p. 12. tr. 1. Ref. 25.

§. 1. **Q**uod est quædere, an Romani Pontificis mandato, consensu, sine auctoritate, si Presbyteri Episcopum conferent, valeat consecratio, & consecratus ordinis Episcopalis potest recipiat. Hanc questionem breviter artigerunt Doctrandus in 4. distinc. 7. quest. 2. num. 7. & 10. Paludanus in eodem libro & distinc. quest. 4. art. 5. posse con-
clusione 2. in responsione ad primam. Capitulo eodem lib. & distinc. quest. 2. art. 5. in responsione ad primam. In primis Glossa in cap. manus, de consecr. dispe. 5. & cap. peruenit, distinc. 95. regulam generalem pos-
suit, delegata à Summo Pontifice potestate, posse

quemlibet